

Čudna skrinjica.

Bila je gospodinja, katerej so se pri gospodinjstvu različne nesreče prigajale; premoženje jej ni raslo, vse je šlo rakov pot. V tem času je živel v bližnjem gozdu star puščavnik, o katerem se je pripovedovalo, da zná ljudém najbolje svetovati in jim tudi pomagati v vsakoršnih potrebah.

K temu puščavniku se podá gospodinja svoje nadloge mu potožit. Prišedši v gozd v mirno puščavnikovo kočó, reče mu: „Pri mojej hiši grè vse naopako; kakor da bi bilo začarano, nobeno delo se mi srečno ne izvéde. Ali bi mi ne znali pomagati v tej mojej nadlogi?“

Puščavnik, dobrovoljen starček, jej reče, da bi malo počakala, ker je pripravljen jej pomagati, kolikor zna in more. V tem otide, a kmalu se povrne z zapečatenó skrinjico v rokah, katero dá nesrečnej gospodinjji, rekoč: „To skrinjico morate vse leto trikrat po dnévi in trikrat po noči nositi po kuhinji, kléti, po hlevih in po vseh hišnih kotih; ako to storite, potem bode bolje. Čez leto in dan mi skrinjico nazaj prinesite!“

Dobra gospodinja je v skrinjico veliko zaupanje imela ter jo je skrbno vsak dan nosila okoli. Ko je prvega dne s skrinjico v klet šla, naletela je na hlapca, ki je polhen vrč vina skrivaj iz kléti nesel. Ko je zopet drugzega dnè užé pozno po noči v kuhinjo prišla, našla je dekle, ki so si iz jajec povitico pekle. Kadar je hodila po hlevih, našla je krave do kolena v gnoji, a konjem namesto ovsá le suho slamo v koritu. Takó se je vsak dan kaj slabega odkrilo njenim očem.

Čez leto in dan se vrne s skrinjico k puščavniku in mu vsa vesela pripoveduje, kakó se je vse na bolje obrnilo. „Pustite mi,“ prosi žena, „skrinjico še samo za jedno leto, ker ima res čudno moč v sebi.“ — Puščavnik se jej prijazno nasmehne, in reče: „Skrinjice vam dalje pustiti ne morem, ali skrivna moč, ki je v skrinjici, naj vam ostane.“ — To rekši, odprè puščavnik skrinjico, in glej, drugzega ní bilo v njej nego listek papirja, na katerem so bile zapisane naslednje besede:

Kdor hoče dobro gospodariti, mora povsod gledati na varičnost in red v hiši.

(Po Kr. Šmidu.)

— x —

Zgodovinsko - mestopisni obrazci.

(Spisuje P. F. H.)

IV. Radovljica.

Na prijaznem holmci, ki se vzdiguje visoko tam gori na Gorenjskej ravnini, razprostira se v podolgasto-okroglej podobi mestice Radovljica. Globoko pod mestom šumi bistra, peneča se Sava, ob čegar bregu se vije Rudolfova železnica; na drugej strani pa sklepa mestice globok jarek. Ta naravno utrjena lega kraja delala je mesto v starih časih precej varno pred sovražniki.

Ker se v mestu in po okolici nahajajo sèm ter tja spomeníki iz rimljanske dóbe — grobni spomeníki — sme se trditi, da je bila na tem kraji